

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25CoP/1/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4415203758
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Malíková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2016:4415203758.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v právnej veci navrhovateľky: S. T., nar. X.X.XXXX, bytom K. G., E. S. X., proti odporcovi: V. T., nar. X.X.XXXX, bydlisko K. F., S... F.. C. X, v konaní zastúpený JUDr. Jozefom Pirohárom, advokátom so sídlom Nové Zámky, Podzámska 29, o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k maloletým deťom: S. T., nar. XX.X.XXXX a V., nar. X.X.XXL., v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 6. novembra 2015 č.k. 11P/52/2015-103, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v časti zverenia maloletých detí do starostlivosti matky, určenia vyživovacej povinnosti otca k maloletým deťom, úpravy styku otca s maloletými deťmi a v časti zamietnutia návrhu otca na zverenie maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, z r u š u j e a vec mu v tejto časti vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa rozviedol manželstvo účastníkov konania, rodičov maloletých detí, zveril maloleté deti: S. T., nar. XX. XX. XXXX a V. T., nar. XX. XX. XXXX do osobnej starostlivosti navrhovateľke od právoplatnosti rozsudku a odporcovi uložil povinnosť prispievať na ich výživu, a to na maloletú S. vo výške 130 eur mesačne a na maloletú V. vo výške 110 eur mesačne od vykonateľnosti rozsudku, vždy do 15-teho dňa toho, ktorého mesiaca do rúk navrhovateľky, matky detí. Zároveň určil, že zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok budú obaja rodičia. Súd návrh odporcu na zverenie maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti zamietol. Upravil stretávanie sa odporcu s maloletými deťmi S. a V. tak, že odporca je oprávnený stretávať sa s nimi každý párny týždeň v roku v čase od štvrtka od 17.00 hod do nedele do 17.00 hod s tým, že takéto stretávanie nebude platiť počas letných školských prázdnin. Odporca je oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi počas letných školských prázdnin od 2.7. od 9.00 hod. do 11.7. do 17.00 hod. a od 2.8. od 9.00 hod. do 11.8. do 17.00 hod., počas jarných školských prázdnin každý nepárny rok od pondelka od 9.00 hod. do piatka do 17.00 hod. a 25.12. každý rok od 9.00 hod. do 17.00 hod. Odporca je oprávnený maloleté deti v určený čas prevziať v mieste bydliska navrhovateľky a po ukončení stretnutia v určenom čase je povinný maloleté deti navrhovateľke v mieste bydliska odovzdať. Navrhovateľke uložil povinnosť maloleté deti na toto stretnutie pripraviť a v určený čas v mieste jej bydliska ich odporcovi odovzdať. O náhrade trov konania rozhodol tak, že účastníci nemajú právo na náhradu trov konania.

V odôvodnení svojho rozhodnutia konštatoval splnenie podmienok pre rozvod manželstva. Maloleté deti zveril do osobnej starostlivosti matky dôvodiac, že stabilita výchovného prostredia je v záujme maloletých detí, čo znamená, že maloleté deti si vytvoria vzťah k určitému prostrediu, v ktorom vyrastajú a že prostredie v ktorom deti vyrastajú sa nebude veľmi často meniť. V prípade maloletých detí nemal súd preukázané, že by bolo nariadenie striedavej osobnej starostlivosti v záujme maloletých detí. Vzhľadom na vek maloletých detí, hlavne u maloletej V. by neboli naplnené psychologické potreby detí, pri nariadení striedavej osobnej starostlivosti by nebola zabezpečená ani stabilita výchovného prostredia. Navrhovateľka sa o maloleté deti riadne stará a súd nemal preukázané v

starostlivosti navrhovateľky o maloleté deti žiadne nedostatky. Zveril preto maloleté deti do osobnej starostlivosti navrhovateľky a návrh odporcu na zverenie maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov zamietol. Súd nevyhovел návrhu na nariadenie znaleckého dokazovania, pretože už z vykonaného dokazovania mal preukázané, že maloleté deti majú pozitívny citový vzťah k oboj rodičom. Maloleté deti sú v starostlivosti navrhovateľky a s odporcom sa riadne stretávajú. Pri určení výšky výživného otcovi maloletých detí vychádzal z odôvodnených potrieb maloletých detí a tiež zo schopností a možností oboch rodičov. Maloletá S. navštevuje základnú školu a maloletá V. navštevuje materskú školu. Podľa názoru súdu otec môže sumami 130 eur a 110 eur mesačne prispievať na výživu svojich maloletých detí, vzhľadom k odôvodneným potrebám maloletých detí a aj vzhľadom na svoj vek, svoje možnosti, schopnosti. Súd prihliadol na skutočnosť, že odporca ukončil pracovný pomer, v ktorom dosahoval príjem v priemere 1100 eur, výpoveďou z jeho strany, čím sa vzdal bez dôležitého dôvodu zamestnania a svojho zárobku bez toho, aby mal zabezpečené nové zamestnanie. Následne sa odporca zaevidoval v evidencii nezamestnaných a poberal šesť mesiacov dávku v nezamestnanosti v priemernej výške 820 eur. V súčasnej dobe sa odporca zamestnal v spoločnosti svojho otca. Jeho priemerný čistý mesačný príjem podľa výplatných pásov je 207 eur. S prihliadnutím na vek, možnosti, schopnosti a potencialitu príjmov odporcu, je odporca schopný dosiahnuť príjem ako u predchádzajúceho zamestnávateľa. V súčasnej dobe sa príjem odporcu, ktorý má uvedený na pracovnej zmluve a následne v dodatku k pracovnej zmluve, kde má príjem znížený, javí ako účelový. O výške výživného súd rozhodol podľa § 75 odsek 1 Zákona o rodine a z príjmu, ktorý odporca dosahoval u zamestnávateľa, kde dal výpoveď. Odporca je schopný prispievať na výživu svojich maloletých dcér v celkovej sume 240 eur mesačne. Pri rozhodovaní o výške výživného súd prihliadol na skutočnosť, že odporca má výdavky, ktoré presahujú jeho príjmy a je nepravdepodobné, že odporca žije z príjmu 207 eur mesačne. Súd prihliadol tiež na to, že odporca sa s maloletými deťmi riadne stretáva, doteraz prispieval na ich výživu v sume 200 eur mesačne a taktiež prispieva na spoločný úver, ktorý má s matkou detí. Uvedená výška výživného je primeraná veku a potrebám maloletých detí a spolu s vyživovacou povinnosťou zo strany navrhovateľky a rodinnými prídavkami bude primerane pokrývať odôvodnené potreby maloletých detí. Zároveň súd upravil i stretávanie sa otca detí s maloletými dcérami. O trovách konania rozhodol podľa § 144 Občianskeho súdneho poriadku (zákon číslo 99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov, ďalej len „OSP“).

Rozsudok súdu prvého stupňa v časti úpravy výkonu práv a povinností rodičov k maloletým deťom napadol odvolaním otec detí dôvodiac, že predmetný rozsudok považuje za neprimeraný a nedôvodný zásah do výkonu jeho rodičovských práv a povinností k maloletým deťom. Namieta nedôvodnosť rozhodnutia o zverení maloletých detí matke a taktiež úpravu jeho styku s deťmi, ktoré rozhodnutie nie je v záujme maloletých detí, ani v záujme otca detí. Otec sa o deti v čase spoločnej domácnosti riadne a plnohodnotne staral, maloleté deti sú na otca silne citovo naviazané a vyžadujú si jeho pravidelnú osobnú starostlivosť a prítomnosť. Rozhodnutím súdu prvého stupňa o úprave styku otca s maloletými deťmi sa ich vzájomný vzťah nebude intenzívne rozvíjať a upevňovať. Napriek tomu, že kolízna opatrovníčka a psychologička odporučili vyskúšať formu striedavej osobnej starostlivosti, taktiež počas pojednávania navrhli zväžiť znalecké dokazovanie, súd tieto návrhy ignoroval a ich nevykonanie dostatočne neodôvodnil. Výšku výživného považuje za nadhodnotenú, nevychádzajúcu z reálnych majetkových a príjmových pomerov odporcu a taktiež z reálnych potrieb maloletých detí. Súd vôbec neskúmal dôvod ukončenia pracovného pomeru odporcu v predošlom zamestnaní, pričom medzi ukončením pracovného pomeru a podaním návrhu na súd je takmer šesť mesačný odstup a preto hodnotiť toto ukončenie pracovného pomeru ako účelové, bez ďalších dôkazov, je predčasné. Nesúhlasí s výškou výživného určenou na maloleté deti. Keďže súd prvého stupňa vôbec neskúmal dôvod, pre ktorý matka detí odmieta striedavú osobnú starostlivosť, nemožno sa vyhnúť úvahám, či to nie sú práve ziskové ekonomické záujmy matky detí. Žiada preto, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie, resp. navrhuje rozsudok zmeniť a maloleté deti zveriť do striedavej osobnej starostlivosti rodičov.

K odvolaniu otca detí sa vyjadril kolízny opatrovník, ktorý v písomnom podaní uviedol, že už v priebehu konania navrhoval rodičom detí, vzhľadom k tomu, že deti majú vybudovaný pozitívny citový vzťah k oboj rodičom, možnosť odskúšania si striedavej osobnej starostlivosti. Obe deti majú vybudovaný pozitívny vzťah k oboj rodičom, obe deti túžia byť s obidvomi rodičmi, obaja rodičia majú vytvorené vhodné podmienky pre výchovu detí. Navrhuje preto doplniť dokazovanie znaleckým posudkom so zameraním na striedavú osobnú starostlivosť.

Matka maloletých detí v podanom písomnom vyjadrení k odvolaniu otca považuje odvolanie otca detí za účelové. Deti neustále potrebujú starostlivosť svojej matky a otec by jej mal byť nápomocný. Deti sú skutočne v takom veku, keď by im prípadná striedavá osobná starostlivosť viac škodila ako pomáhala. Otec detí nevie, ako sú dcéry na ňu naviazané. Súd prvého stupňa návrhy otca detí neignoroval, len ich vzhľadom na okolnosti, vek detí a ich naviazanosť na matku, neakceptoval tak, ako to on chcel. Navrhuje rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť.

Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací, prejednal odvolanie otca detí bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP a po preskúmaní rozsudku v napadnutej časti, týkajúcej sa úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 212 ods. 2 písm. a/ OSP), dospel k záveru, že odvolanie otca detí je dôvodné, preto rozsudok súdu prvého stupňa v tejto časti podľa § 221 ods. 1 písm. f/, h/ OSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Predmetom konania v danej veci je návrh matky na rozvod manželstva s otcom detí a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom. Matka v podanom návrhu, ako aj v priebehu celého konania, navrhovala zveriť maloleté deti do jej osobnej starostlivosti. Otec detí žiadal zveriť deti do striedavej osobnej starostlivosti. Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa rozviedol manželstvo rodičov maloletých detí, ktorá časť rozsudku nebola napadnutá odvolaním a táto nadobudla právoplatnosť, z ktorého dôvodu sa odvolací súd touto časťou rozsudku nezaoberal. Otec detí podal odvolanie iba v časti úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, namietajúc zverenie detí do osobnej starostlivosti matky, s tým súvisiacu výšku výživného a úpravu jeho styku s maloletými deťmi, domáhajúc sa striedavej osobnej starostlivosti o maloleté deti.

Na námietku odvolateľa, ktorý vytkol súdu prvého stupňa neúplné zistenie skutkového stavu veci, na základe ktorého dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, tiež i nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku, ako i vzhľadom na zákonnú povinnosť odvolacieho súdu skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 221 OSP, zaoberal sa odvolací súd prioritne otázkou, či konanie v danej veci netrpí niektorou z väd vymenovaných v § 221 ods. 1 písm. a-g/ OSP (či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, nedostatku spôsobilosti účastníka byť účastníkom konania, nedostatku riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, o prípad nedostatku návrhu na začatie konania tam, kde konanie sa mohlo začať len na takýto návrh, o prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať alebo o prípad rozhodovania vylúčeným sudcom, či súdom nesprávne obsadeným).

Podľa § 221 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku (zákon číslo 99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov, ďalej len „OSP“), odvolací súd rozhodnutie zruší, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Vada konania vymedzená v citovanom ustanovení § 221 ods. 1 písm. f/ OSP je vo svojej podstate porušením základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces, ktoré právo zaručuje v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj článok 46 a nasl. Ústavy SR a článok 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (Oznámenie Ministerstva zahraničných vecí ČSFR č. 209/1992 Zb.). Požiadavky na riadne zdôvodnenie rozsudku súdu vo vnútroštátnych podmienkach SR ustanovuje § 157 ods. 2 OSP, podľa ktorého v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ domáha a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca, prípadne iný účastník konania, jasne, stručne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Dbá pritom aj na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Výkladom citovaného ustanovenia OSP pritom treba dospieť k záveru, že s tam uvedenými požiadavkami je v rozpore nielen úplný či čiastočný nedostatok (absencia) dôvodov rozhodnutia, ale napr. aj existencia extrémneho nesúladu medzi právnymi závermi súdu a jeho skutkovými zisteniami, resp. prípad, keď právne závery zo skutkových zistení pri žiadnej novej interpretácii nevyplývajú, a napokon tiež len všeobecné súhrnné zistenia bez špecifikácie jednotlivých dôkazov, z ktorých mali byť tieto zistenia vyvedené. Povinnosť súdu riadne odôvodňovať rozhodnutie je odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vyporiada i so špecifickými námietkami účastníka. Porušením uvedeného práva účastníka na jednej strane a povinnosti súdu na

druhej strane sa účastníkovi konania (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Ak potom nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá zároveň aj dôvodnosť podaného odvolania. Súd v odôvodnení svojho rozhodnutia sa musí vyporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení jednoznačne vysvetlený nielen s poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Niet v ňom miesta pre dohady a domnienky. Účelom odôvodnenia rozsudku je predovšetkým preukázať jeho správnosť a odôvodnenie súčasne musí byť i prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutí súdu, t.j. musí byť preskúmateľné.

Preskúmaný rozsudok súdu prvého stupňa však tieto požiadavky nespĺňa. Súd prvého stupňa v danej veci napriek viacerým návrhom tak zo strany otca, ako aj kolízneho opatrovníka, na preskúmanie podmienok pre nariadenie striedavej osobnej starostlivosti, sa týmito návrhmi vôbec nezaoberal. V odôvodnení rozsudku iba stručne uviedol, že striedavá osobná starostlivosť by nebola v záujme maloletých detí bez toho, aby v tomto smere vykonal akékoľvek dokazovanie a zistil skutočný stav veci. Neuvedol žiadne dôvody, pre ktoré neakceptoval návrh kolízneho opatrovníka na vykonanie znaleckého dokazovania na zistenie skutočných podmienok pre realizáciu striedavej osobnej starostlivosti. S poukazom na vyjadrenia kolízneho opatrovníka, správy psychologickkej poradne, ako aj konštatovanie samotného súdu o pozitívnom vzťahu maloletých detí k obom rodičom, tento záver súdu nezodpovedá výsledkom vykonaného dokazovania. Z tohto dôvodu preto odvolací súd nemal inú možnosť, ako konštatovať dôvodnosť podaného odvolania zo strany otca maloletých detí. Riadne nezdôvodnenie nenariadenia striedavej osobnej starostlivosti, napriek návrhom a vyššie uvedeným správam, zakladá nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku v tejto časti, ktorý dôvod je dôvodom pre zrušenie rozsudku súdu prvého stupňa v tejto časti podľa § 221 ods. 1 písm. f/ OSP a nedostatočné vykonanie dokazovania, na základe ktorého súdu prvého stupňa dospel k nesprávnym právnym záverom, aj dôvod zrušenia rozsudku podľa § 221 ods. 1 písm. h/ OSP.

Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností (§ 24 ods. 4 Zákona o rodine) alebo pri schvaľovaní dohody rodičov, rešpektuje predovšetkým právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na

výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

Keďže súd prvého stupňa v tomto smere, t.j. v prípade návrhu otca detí, ako aj kolízneho opatrovníka na zverenie maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, žiadne dokazovanie nevykonal, toto odmietol ako neúčelné a neefektívne, neprihliadol ani na predložené správy, je potrebné dokazovanie riadne doplniť a zistiť skutočný stav veci. Predovšetkým bude potrebné dopytovať k tomuto spôsobu starostlivosti oboch rodičov detí, taktiež aj rodičov otca detí, nakoľko žije s nimi v spoločnej domácnosti, so zameraním na pobyt detí v ich domácnosti počas prípadnej striedavej osobnej starostlivosti, najmä v tom smere, či majú záujem a sú ochotní pomáhať synovi pri výchove jeho maloletých detí, či by akceptovali skutočnosť, že deti budú v striedavej starostlivosti a teda že aj otec detí sa bude pravidelne podieľať na ich výchove a starostlivosti. Ďalej bude potrebné zabezpečiť či už prostredníctvom kolízneho opatrovníka, resp. znalca, vyjadrenie a záujem maloletých detí k tomuto spôsobu starostlivosti rodičov primerane k ich veku (9 a 6 rokov) a rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom podriaďiť predovšetkým k zistenému a opodstatnenému záujmu maloletých detí.

Odvolací súd taktiež konštatuje, že súd prvého stupňa nedostatočne zistil skutkový stav veci i v časti určenia vyživovacej povinnosti otca k maloletým deťom a to z dôvodu nezisťovania skutočných majetkových a príjmových pomerov oboch rodičov maloletých detí a teda predčasnosti vydania rozhodnutia aj v tejto časti.

Zákonná povinnosť rodičov plniť vyživovaciu povinnosť deťom vzniká narodením a trvá do času, kým dieťa nie je schopné sa samo živiť a uspokojovať svoje odôvodnené potreby. Odôvodnené potreby dieťaťa sú bezprostredne ovplyvňované schopnosťami, možnosťami a majetkovými pomermi rodičov. Ak sú reálne možnosti, schopnosti a majetkové pomery rodičov obmedzené, sú odôvodnenými len bežné potreby dieťaťa, ktoré nepresahujú základnú mieru všetkých potrieb nevyhnutných pre život kultúrneho človeka. Ak sú reálne možnosti a schopnosti rodičov väčšie, odôvodnenými sú aj ďalšie potreby dieťaťa, vrátane tvorby úspor, ktoré síce nie sú nevyhnutné, ale so zreteľom na okolnosti konkrétneho prípadu sú prospešné pre všestranný vývoj dieťaťa. Pre určenie výšky výživného pre dieťa sú rozhodujúce reálne zárobkové možnosti a schopnosti rodičov, ktoré sú dané nielen subjektívnymi vlastnosťami (fyzickou zdatnosťou, úrovňou vzdelania, pracovnými skúsenosťami a pod.), ale aj okolnosťami objektívneho charakteru.

V zmysle § 75 ods. 1 Zákona o rodine, súd pri určovaní výšky výživného prihliada na jednej strane na odôvodnené potreby oprávneného a na druhej strane na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Pre náležité zhodnotenie schopností, možností a majetkových pomerov na strane povinného, resp. povinných (obaja rodičia majú vyživovaciu povinnosť k maloletým deťom) je potrebné zistiť predovšetkým okruh osôb, ktoré sú povinné poskytovať oprávnenému výživné, faktické príjmy oboch rodičov, ktoré dosahujú v čase súdneho konania, resp. ich potencionálne príjmy, majetkové pomery rodičov vo všeobecnosti (každého osobitne), s prihliadnutím na jeho životný štandard, počet, druh, výšku a dôvodnosť iných vyživovacích povinností každého povinného a tiež ich zárobkové možnosti podľa príjmov z obdobia pred zmenou zamestnania. Obe kritériá uvedené v § 75 Zákona o rodine, t.j. odôvodnené potreby oprávneného a schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného veľmi úzko súvisia a vzájomne sa podmieňujú. Odôvodnené potreby dieťaťa do značnej miery závisia od schopností a možností rodičov, pričom pri určení výživného sa vychádza zo zásady, že životná úroveň dieťaťa sa má prispôbiť životnej úrovni ostatných členov rodiny. Preto, ak rodičia majú vďaka svojim schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom vyšší štandard, premietne sa to aj do odôvodnených potrieb detí. Schopnosti a možnosti rodičov posudzuje súd najmä z hľadiska toho, aký zárobok alebo iný príjem môže rodič dosiahnuť.

V danej veci súd prvého stupňa iba skonštatoval, že pri určení výživného zo strany otca k maloletým deťom vychádzal zo skutočnosti, že otec detí sa vzdal výhodnejšieho zamestnania, keďže sám ukončil pracovný pomer výpoveďou z jeho strany a v súčasnej dobe je zamestnaný vo firme svojho otca a má príjem iba 207 eur mesačne. Zo spisu nie je zrejme žiadny dôkaz, nasvedčujúci tomu, z akého dôvodu otec detí ukončil pracovný pomer v predchádzajúcom zamestnaní, taktiež nie je zrejme, vzhľadom na výdavky, ktoré otec detí sám uvádza, a ktoré sú nepomerne vyššie, ako ním uvádzaný príjem, z čoho otec detí uspokojuje svoje základné životné potreby. Iba samotné konštatovanie súdu prvého stupňa

v tom smere, že s poukazom na tieto skutočnosti sa príjem otca detí javí ako účelový vzhľadom na jeho výdavky, bez ďalšieho šetrenia a dokazovania, je nepostačujúce. Ani raz sa otec detí v priebehu dokazovania, a to ani na výzvu súdu, nevyjadril k svojmu skutočnému príjmu, keďže jeho výdavky vysoko prekračujú ním uvádzaný príjem vo výške 207 eur mesačne. Týmito skutočnosťami sa súd prvého stupňa vôbec nezaoberal, nezisťoval ich a následne ich teda ani nemohol vyhodnotiť a zohľadniť.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, ktoré nasvedčujú tomu, že rozsudok súdu prvého stupňa je aj v časti určenia vyživovacej povinnosti otca pre nedostatočne zistený skutkový stav a pre nedostatočné odôvodnenie nepreskúmateľný, odvolací súd nemal inú možnosť, ako v tejto časti rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Vzhľadom na konštatovanie odvolacieho súdu o nedostatočne zistenom skutkovom stave v časti úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, zrušil odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa i v časti úpravy styku otca s maloletými deťmi, nakoľko úprave styku detí s rodičom, ktoré deti neboli zverené do osobnej starostlivosti, predchádza rozhodnutie súdu o zverení maloletých detí do starostlivosti jedného z rodičov, resp. do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku, napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v časti úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, v časti zamietnutia návrhu otca na striedavú osobnú starostlivosti podľa § 221 ods. 1 písm. f/, h/ OSP zrušil a podľa § 221 ods. 2 OSP mu v tejto časti vec vrátil na nové konanie.

Súd prvého stupňa v ďalšom konaní dôsledne bude zaoberať návrhom otca detí a kolízneho opatrovníka na zverenie maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti, bude zisťovať splnenie zákonných podmienok pre tento spôsob starostlivosti. V časti určenia vyživovacej povinnosti bude zisťovať majetkové a príjmové pomery oboch rodičov, oprávnené a opodstatnené potreby maloletých detí, posúdi schopnosť a možnosť otca prispievať na výživu detí. Taktiež sa bude zaoberať i skutočnosťami uvádzanými otcom detí v podanom odvolaní a v písomných vyjadreniach kolízneho opatrovníka a matky detí. Následne vo veci opätovne rozhodne, pričom svoje rozhodnutie i náležite a riadne, podľa § 157 ods. 2 OSP zdôvodní tak, aby v prípade podaného odvolania bolo odvolacím súdom preskúmateľné. Zároveň rozhodne aj o náhrade trov prvostupňového a trov odvolacieho konania.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerov hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.